

SXEDIO.G97

13.10.59: Ο ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ ΔΙΝΕΙ ΕΞΟΥΣΙΑ ΣΤΙΣ ΤΟΥΡΚΙΚΕΣ ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΝΑ ΕΙΣΠΡΑΤΤΟΥΝ ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΕΛΗ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΤΟΥΡΚΟΥΣ ΔΗΜΟΤΕΣ. ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΔΗΜΑΡΧΟΙ, ΠΟΥ ΒΛΕΠΟΥΝ ΝΑ ΠΑΡΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΑΚΑΡΙΟ, ΘΕΩΡΟΥΝ ΤΗΝ ΑΠΟΦΑΣΗ ΩΣ ΣΚΑΝΔΑΛΟ ΚΑΙ ΖΗΤΟΥΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΗ ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

Η ίδρυση του ΕΔΜΑ (Ενιαίο Δημοκρατικό Μέτωπο Αναδημιουργίας) την 1η Απριλίου 1959 δεν άρεσε καθόλου στους παλαιοπολιτικούς, τους δημάρχους και στους άλλους παράγοντες που ήλπιζαν ότι θα είχαν κάποιο λόγο στη διακυβέρνηση του τόπου με την ανεξαρτησία.

Ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος όμως προτίμησε να στηριχθεί στο ΕΔΜΑ και αυτό δεν άρεσε ούτε στο ΑΚΕΛ ούτε στα κατάλοιπα του ΚΕΚ του Θεμιστοκλή Δέρβη ούτε στον Ιωάννη Κληρίδη.

Οι Δήμαρχοι, η μόνη εκλεγμένη πολιτική εξουσία στον τόπο, οι οποίοι παρέμεναν στις θέσεις τους από τις τελευταίες εκλογές του 1953 και οι παλαιοκομματικοί έβλεπαν να παραγνωρίζονται συνέχεια και αναζητούσαν αφορμή για να καταστήσουν γνωστή και δημόσια την αντίδραση τους. Και τους ήλθε γάντι ο νόμος που εξέδωσε ο Κυβερνήτης με τη σύμφωνη γνώμη του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου και του Φαζίλ Κουτσιούκ, σχετικά με τα Δημαρχεία, στα πλαίσια των συμφωνιών Ζυρίχης και Λονδίνου.

Με το Νόμο που δημοσιεύθηκε στις 12 Οκτωβρίου 1959, παρεχόταν το δικαίωμα στις τουρκικές δημοτικές επιτροπές των πόλεων Λευκωσίας, Λεμεσού, Αμμοχώστου, Λάρνακας και Πάφου να εισπράττουν δημοτικά τέλη από τους Τούρκους δημότες.

Στο Νόμο αναφερόταν ότι η ισχύς του θα εξέπνεε μόλις λειτουργούσαν τα χωριστά Δημαρχεία που θα εγκαθιδρύονταν βάσει των συμφωνιών Ζυρίχης-Λονδίνου.

Ο Νόμος αναγνώριζε ουσιαστικά τη διχοτόμηση

των Δήμων και τις δημοτικές επιτροπές που είχαν εγκαθιδρύσει παράνομα οι Τούρκοι στις διάφορες πόλεις από το **1958**, μετά τις διακοινοτικές ταραχές και επέτρεπε σ'αυτές να εισπράττουν τέλη και δικαιώματα, τα οποία είχαν τα άλλα δημοτικά συμβούλια βάσει του προηγούμενου Νόμου.

Με το Νόμο απαγορευόταν ταυτόχρονα στα ελληνικά δημοτικά συμβούλια να εισπράττουν τέλη από Τούρκους Δημότες.

Οι Δήμαρχοι, που ήσαν όλοι Έλληνες, αντέδρασαν και χαρακτήρισαν το Νόμο ως απόλυτα ετεροβαρή σε βάρος των Ελλήνων, διότι πέραν της διχοτόμησης των Δήμων αναγνωριζόταν, με την συγκατάθεση του Μακαρίου, όπως ισχυρίζονταν, η νομιμοποίηση της κατοχής περιουσίας των Ελλήνων που κατασχέθηκε από το **1958** υπέρ των Τούρκων.

Κατάγγελλαν ακόμη ότι άρχισαν να ογκούνται οι αντιδράσεις από τον τρόπο που ερμήνευε ο Μακάριος τις συμφωνίες της Ζυρίχης και πρόσθεταν τα εξής φοβερά:

"Άρχισε τότε να επιβάλλεται στο λαό η πολιτική τρομοκρατία, ο τύπος φिमώθηκε, η ελευθερία του τύπου και του λόγου στραγγαλίζεται από την απειλή των πιστολίων, οι απειλές για επιβολή κυρώσεων από οπλοφορούντες μασκοφόρους και τραμπούκους σε όσους εκφράζουν διάφορη άποψη προς τη γνώμη του ΕΔΜΑ, βρίσκονται στην ημερήσια διάταξη, οι δε συκοφαντίες, δολοπλοκίες, διαδόσεις για απαγωγές, προγραφές και δολοφονίες οργιάζαν".

Έτσι με ανακοίνωση τους στις **13** Οκτωβρίου οι Δήμαρχοι κατάγγελλαν την ενέργεια ως σκάνδαλο και ως μεροληπτική σε βάρος των Ελλήνων και καλούσαν την προσωρινή Κυβέρνηση να κααγγείλει το Νόμο.

Την ανακοίνωση υπέγραψαν οι Δήμαρχοι Λευκωσίας Θεμιστοκλής Δέρβης, Λεμεσού Κώστας Παρτασίδης, Αμμοχώστου Ανδρέας Πούγιουρος, Λάρνακας Γ. Χριστοδουλίδης, Πάφου Ιακωβίδης και Κερύνειας Χαρ. Δημητριάδης.

Οι Δήμαρχοι επανήλθαν δριμύτεροι στις **27**

Οκτωβρίου και σε ένα μακροσκελές υπόμνημα τους προς τον Αρχιεπίσκοπο χρησιμοποιούσαν σκληρή γλώσσα για να επικρίνουν τις ενέργειες του και το γεγονός ότι τους παραγνώριζε.

Παραπονούνταν επίσης ότι ενώ ίδρυσε το Συμβουλευτικό Σώμα δεν το λάμβανε υπόψη και ταυτόχρονα στηριζόταν μόνο στο ΕΔΜΑ που όπως τόνιζαν ίδρυσε ο ίδιος και το χρηματοδοτούσε μάλιστα χωρίς να τους ρωτά αυτούς, διασπώντας έτσι το λαό.

Οι Δήμαρχοι ζητούσαν περισσότερο λόγο και καλούσαν τον Μακάριο να συγκαλέσει σύσκεψη όλων των υφισταμένων Κομμμάτων, περιλαμβανομένου και του ΑΚΕΛ, η οποία να δίνει γραμμή και κατεύθυνση στην περαιτέρω πορεία.

Ανέφεραν οι Δήμαρχοι στο υπόμνημα τους στο Μακάριο (Μεταγλώττιση):

"Μακαριώτατε,

Σκοπός της αποστολής του εγγράφου αυτού είναι να εκφράσει και διατυπώσει τις σκέψεις και ανησυχίες, οι οποίες διακατέχουν σήμερα τη μέγιστη πλειοψηφία του Κυπριακού λαού, σε σχέση με τη διαμόρφωση της πολιτικής κατάστασης στην Κύπρο τον τρόπο χειρισμού των σοβαρών προβλημάτων του τόπου και ταυτόχρονα να υποβάλει εισηγήσεις, οι οποίες κατά τη γνώμη μας θα συμβάλουν στην αντιμετώπιση της κατάστασης.

"Δεν ελαυνώμαστε από πνεύμα υστερόβουλης και άγονης επίκρισης. Υπέριστη επιδίωξη και μοναδικός σκοπός μας είναι να επισύρουμε την προσοχή της Μακαριότητάς σας, σε ορισμένα ουσιώδη ζητήματα, ο τρόπος της αντιμετώπισης των οποίων θέτει ανεξίτηλητη σφραγίδα του στη μελλοντική πορεία των πολιτικών πραγμάτων στη νήσο, με συνέπειες, οι οποίες θα αποβούν, εάν δεν ληφθούν έγκαιρα και ριζικά ανασταλτικά μέτρα, ολέθρια για το μέλλον της Κυπριακής πατρίδας.

"Είμαστε από εκείνους οι οποίοι μεταξύ άλλων παραγόντων της νήσου, προσκληθήκαμε από την Μακαριότητά σας στο Λονδίνο, προκειμένου να

υπογραφεί η συμφωνία της Ζυρίχης και ανεξάρτητα του εάν η συμφωνία αυτή ανταποκρίνεται ή όχι προς τις προσδοκίες και τους πόθους του Κυπριακού λαού, ανεξάρτητα από οποιεσδήποτε επιφυλάξεις και διαφωνίες προς τη συμφωνία αυτή, γεγονός παραμένει ότι από όλους κατέστη σαφές ότι επιθυμία μας ήταν να εργασθούμε όλοι από κοινού προς αντιμετώπιση των δυσχερειών οι οποίες, χωρίς αμφιβολία θα προέκυπταν από τη συμφωνία αυτή.

"Εύλογα ο κάθε Κύπριος ανέμενε όπως σε ολόκληρο τον ελληνικό Κυπριακό Λαό, ανεξάρτητα από πολιτική ή κοινωνική τοποθέτηση δοθεί η ευκαιρία να συμβάλει και να διαδραματίσει τον ρόλο του στην αντιμετώπιση των σκληρών συνθηκών, τις οποίες κληροδότησαν οι πρόνοιες της Συμφωνίας Ζυρίχης-Λονδίνου.

"Σε συναγερμό εθνικής σωτηρίας με τη συμμετοχή και την ενεργή δραστηριότητα όλων ανεξαιρέτα των Ελλήνων Κυπρίων, ανέμενε κάποιος ότι θα καλούσε τον Κυπριακό λαό η Μακαριότητα σας ευθύς μετά την επάνοδο της στην Κύπρο. Μόνο με ένα τέτοιο εθνικό σάλπισμα και με μια ενιαία παγκύπρια κινητοποίηση και δραστηριότητα που να εδράζεται σε πραγματικά δημοκρατικές αρχές θα ήταν δυνατό να αντιμετωπισθούν αποτελεσματικά οι μετά-ζυριχικές δυσκολίες και αντιξοότητες και να αποτραπούν οι κίνδυνοι που προέρχονται από οθενδήποτε και οι οποίοι απειλούν τα συμφέροντα της Κύπρου και να συνεχισθεί ο αγώνας για την ολοκλήρωση ενός πραγματικά ελεύθερου δημοκρατικού και ειρηνικού Κυπριακού εθνικού μέλλοντος.

"Αλλωστε, Μακαριώτατε, σε πρόσφατο διάγγελμα σας προς τον Κυπριακό Λαό ελέγετε μεταξύ άλλων, ότι "κατά το παρόν κρίσιμον μεταβατικόν στάδιον κατά το οποίον διαμορφούται το μέλλον της Κύπρου, απαιτείται ενότης και σύμπνοια δια την όσον το δυνατόν πληρεστέραν αξιοποίησιν των μόχθων και των θυσιών". Κανένας δεν διαφωνεί με αυτό.

"Δυστυχώς, όμως, οι ελπίδες όλων διαψεύσθηκαν. Η Μακαριότητα σας αμέσως μετά την επάνοδο της στην

Κύπρο και ευθύς αμέσως μετά την υποχώρηση των πρώτων ενθουσιαστικών εκδηλώσεων θεώρησε σκόπιμο να κατέλθει στο επίπεδο της ενεργού πολιτικής δραστηριότητας και αδιαφορώντας για την ιεραρχική της αποστολή υπεράνω πολιτικών καταστάσεων και φατριών, προέβη στην οργάνωση δικού της πολιτικού κόμματος, του ΕΔΜΑ.

"Η δημιουργία της πολιτικής οργάνωσης ΕΔΜΑ, η οποία ευλογήθηκε και συντηρείται πλουσιοπάροχα αλλά άγνωστο όμως από ποιο ταμείο, από την Μακαριότητά σας, υπήρξε η πρώτη διάσπαση του Κυπριακού λαού και ταυτόχρονα εγκαινίαζε πολιτική που προοιωνίζεται ανώμαλες αντιδημοκρατικές και δικτατορικές εξελίξεις στην πολιτική ζωή του τόπου.

"Ο Κυπριακός Λαός κρατείται μακριά από την αποφασιστική κατάσταση που διαμορφώνεται για το μέλλον του και πουθενά δεν παρέχει τη γνώμη του. Ολα συζητούνται και αποφασίζονται "εν κρυπτώ και παραβύστω" ερήμην του λαού, ο οποίος κατά κανόνα βρίσκεται ενώπιον τετελεσμένων γεγονότων.

"Είναι χαρακτηριστικό ότι ενώ η Μακαριότητα σας επανειλημμένα στο παρελθόν υπογράμμισε το αξίωμα ότι ο Κυπριακός λαός πρέπει να είναι ο ρυθμιστής της τύχης του, πρόσφατα δε σε δηλώσεις σας προς τον τύπον (15.9.59) έχετε διακηρύξει ότι "δεν αναγνωρίζετε ούτε σε εκείνον (τον στρατηγόν Γρίβα) ούτε στον εαυτό σας, ούτε σε οποιονδήποτε άλλο το δικαίωμα να είναι ο ρυθμιστής της κατάστασης" και ότι "το δικαίωμα αυτό ανήκει μόνο στον κυρίαρχο λαό, ο οποίος με δημοκρατικό τρόπο μπορεί να εκφράσει τη γνώμη του και να ρυθμίζει τα της τύχης του", εν τούτοις, όχι μόνο ο κυπριακός λαός κρατήθηκε στο περιθώριο και δεν κλήθηκε να εκφράσει τη γνώμη του είτε κατά τον καταρτισμό της συνταγματικής επιτροπής Λονδίνου, είτε επί του διορισμού των μελών του υπουργικού συμβουλίου και άλλων σωμάτων, αλλά βρίσκεται υπό πλήρες σκοτάδι όσον αφορά τα όσα συζητούνται και αποφασίζονται στις εν λόγω Επιτροπές, των οποίων οι αποφάσεις θα ζητηθεί όπως

δεσμεύσουν τον Κυπριακό λαό.

"Ο Κυπριακός λαός δεν θα λησμονήσει ότι κατά τις παραμονές ακριβώς της αγγελίας του διορισμού των Μελών του Υπουργικού Σας Συμβουλίου και για να διασκεδασθούν οι κακές εντυπώσεις, που προκλήθηκαν μεταξύ του λαού, λόγω των διορισμών που φημολογήθηκαν και γνώστηκαν στο μεταξύ έχετε εξαγγείλει την πρόθεση σας να καταρτίσετε 50μελές Συμβουλευτικό, λεγόμενο, Σώμα, το οποίο θα επιλαμβάνεται των διαφόρων θεμάτων τα οποία θα απασχολούσαν τη Μεταβατική Κυβέρνηση, τη Συνταγματική Επιτροπή, την Επιτροπή Λονδίνου ή άλλες επιτροπές και θα παρείχε προς αυτές τις συμβουλές του.

"Η πείρα της σύντομης περιόδου από τον καταρτισμό του συμβουλευτικού σώματος, που διευρύνεται συνεχώς, απέδειξε πέραν πάσης αμφιβολίας ότι το σώμα αυτό μπορεί να εξυπηρετεί οποιονδήποτε άλλο σκοπό, όχι όμως και τον σκοπό για τον οποίο εξαγγέλθηκε η ίδρυση του, δηλαδή να καταστήσει τον Κυπριακό λαό κοινών των παρουσιαζόμενων και συζητούμενων προβλημάτων του και ρυθμιστή των (θεμάτων) της τύχης του.

"Είναι αξιοσημείωτο ότι εκτός από μια περίπτωση που αφορούσε το ζήτημα της παραμονής της Κύπρου στην περιοχή της Στερλίνας κατά την οποία οι οικείες Επιτροπές, αφού συζήτησαν το ζήτημα, υπέβαλαν σχετική εισήγηση προς το Συμβουλευτικό Σώμα, καμμιά άλλη φορά το Σώμα αυτό δεν κλήθηκε για να συζητήσει και να αποφασίσει σε έγγραφες εκθέσεις των οικείων επιτροπών του.

"Η Μακαριότητά σας δίδει από καιρού σε καιρό σημειώματα στους Τούρκους αντιπροσώπους είτε για το σχέδιο διαμελισμού των δήμων, είτε για τις εξουσίες του Προέδρου και του Αντιπροέδρου, είτε υποβάλλει έγγραφα στη Μικτή Επιτροπή Λονδίνου, όσον αφορά τις Βρετανικές βάσεις κλπ, χωρίς προηγουμένως να έχουν ζητηθεί οι απόψεις σε αυτές οποιωνδήποτε αντιπροσωπευτικών σωμάτων.

"Η Μακαριότητά σας προέβη επίσης στο διορισμό των Ελληνικών Μελών του υπουργικού συμβουλίου κατά τον γνωστό τρόπο, ο οποίος προκάλεσε δικαιολογημένη κατάπληξη και απογοήτευση μεταξύ του κυπριακού λαού, διότι διέψευδε πανηγυρικά τις διακηρύξεις της Μακαριότητάς για ισοπολιτεία, αλλά και διότι αντί Κυβέρνησης Συνασπισμού και προσωπικοτήτων παγκυπρίου κύρους, ο κυπριακός λαός έβλεπε να σχηματίζεται μια μονοκομματική Κυβέρνηση κυρίως από το ΕΔΜΑ, του πολιτικού δηλαδή κόμματος, το οποίο ίδρυσε και συντηρεί η Μακαριότητα σας.

"Είναι φανερό ότι μια τέτοια πολιτική δεν ήταν δυνατό να παραμείνει χωρίς συνέπειες. Οι λαϊκές ανησυχίες, οι οποίες ως ήταν επόμενο είχαν δημιουργηθεί λόγω της επιβολής και του τρόπου κατά τον οποίο ερμηνευόταν ο χαρακτήρας της συμφωνίας της Ζυρίχης, άρχισαν να ογκούνται και να εκδηλώνονται κατ' αρχήν μεν δειλά, αργότερα όμως φανερά και ποικιλότροπα.

"Άρχισε τότε να επιβάλλεται στο λαό η πολιτική τρομοκρατία, ο τύπος φιμώθηκε, η ελευθερία του τύπου και του λόγου στραγγαλίζεται από την απειλή των πιστολίων, οι απειλές για επιβολή κυρώσεων από οπλοφορούντες μασκοφόρους και τραμπούκους σε όσους εκφράζουν διάφορη άποψη προς τη γνώμη του ΕΔΜΑ, βρίσκονται στην ημερήσια διάταξη, οι δε συκοφαντίες, δολοπλοκίες, διαδόσεις για απαγωγές, προγραφές και δολοφονίες οργιάζουν.

"Καταβλήθηκε προσπάθεια να διαχωρισθεί ο λαός σε Μακαριακούς και Αντιμακαριακούς, ένας δε υπουργός της Μακαριότητας σας κατέληξε να δακηρύξει σε ομιλία του στην Αυλώνα, την ανάγκη δημιουργίας στρατού συγκροτημένου και συμπαγούς που να περιφρουρεί την ειρήνη, να συντρίβει τους καταχθόνιους εχθρούς, να φιμώνει τους επιτήδειους δημαγωγούς και να κατακεραυνώνει τους πολιτικάντηδες εννοώντας τους διαφωνούντες προς αυτόν και το κόμμα του.

"Δεν γνωρίζομε, Μακαριώτατε, εάν παρατηρήσεις

ως οι ανωτέρω έγιναν προς σας και από οποιουδήποτε άλλους Κυπρίους παράγοντες ή οργανώσεις, ούτε και είμαστε σε θέση να γνωρίζουμε τι συζητήθηκε κατά την πρόσφατη συνάντησή σας με τον Στρατηγό Γρίβα. Γνωρίζουμε εν τούτοις, ότι ευθύς μετά την επιστροφή σας από τη Ρόδο, ο Κυβερνήτης της Κύπρου έσπευσε να ανακοινώσει προς τον κυπριακό λαό την ημερομηνία για την εκλογή Προέδρου και Αντιπροέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας και να δημοσιεύσει νόμο που νομιμοποιεί τις εγκληματικές παρανομίες των Τούρκων, όσον αφορά τους κυπριακούς δήμους, ενώ η Μακαριότητά σας τηρούσε σκόπιμη σιγή, που αποδεικνύει ότι όλα αυτά είχαν τη σφραγίδα της συγκατάθεσής σας.

"Αποτελεί μκκτηρισμό της έννοιας της λαϊκής κυριαρχίας και των στοιχειωδών δημοκρατικών αρχών, ο καθορισμός ημερομηνίας για εκλογή προέδρου και αντιπροέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας τη στιγμή κατά την οποία δεν έχει ακόμη καταρτισθεί σχέδιο συντάγματος, το οποίο να τεθεί υπό την κρίση του κυρίαρχου λαού, δεν έχει δημοσιευθεί για να συζητηθεί από το λαό εκλογικό νομοσχέδιο για εκλογή Βουλής αντιπροσώπων η οποία μεταξύ άλλων πρέπει να αποφασίσει για το σχέδιο συντάγματος της Δημοκρατίας που θα καταρτισθεί.

"Αποτελεί ταυτόχρονα σκανδαλώδη απaráδεκτη ενέργεια, αντίθετη προς τις πρόνοιες της Συμφωνίας Ζυρίχης-Λονδίνου και μεροληπτική σε βάρος των Ελλήνων δημοτών, των οποίων κινητή και ακίνητη περιουσία αρπάχτηκε και εξακολουθεί να τελεί υπό το έλεος παράνομης τουρκικής κατοχής η θέσπιση του Περί Τουρκικών δημοτικών Επιτροπών Νόμου **22** της **12ης** Οκτωβρίου **1959** που εγκρίθηκε από σας και καταγγέλθηκε από μας.

"Μας προκάλεσε πραγματικά κατάπληξη το γεγονός ότι ενώ κατά την **22** Σεπτεμβρίου τρέχοντος έτους, όταν κληθήκαμε για να εκφέρουμε άποψη για την πρόθεση του κυβερνήτη να θεσπισθεί κατά τη μεταβατική περίοδο νομοθεσία για διαμελισμό των

δήμων, καταστήσαμε σαφές, με τους παρευρισκόμενους κ.κ. Κρίτωνα Τορναρίτη και Ζήνωνα Ρωσσίδη να συμφωνούν ότι οποιαδήποτε νομοθεσία σε ζητήματα στα οποία αναφέρεται η Συμφωνία Ζυρίχης- Λονδίνου είναι αποκλειστική ευθύνη της Βουλής των αντιπροσώπων, η οποία προβλέπεται να ιδρυθεί σύμφωνα με τις πρόνοιες της εν λόγω συμφωνίας και ότι κανένας άλλος, ούτε η Μεταβατική Επιτροπή, ούτε ο Κυβερνήτης της Κύπρου, δεν έχουν δικαίωμα να νομοθετήσουν κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου, έστω και σε προσωρινή βάση στο ζήτημα των Δήμων και ότι για λόγους γενικότερης πολιτικής που αφορά την έκβαση των διεξαγόμενων συνομιλιών με τους Τούρκους και Βρετανούς σε άλλα σοβαρά θέματα, επιβαλλόταν να προαχθεί ένσταση στην πρόθεση του Κυβερνήτη, εν τούτοις, ευθύς αμέσως μετά την επιστροφή σας από την Ρόδο, είδαμε να δημοσιεύεται περί Τουρκικών Δημοτικών Επιτροπών Νόμος.

"Η απόπειρα των Τούρκων να εισαγάγουν λαθραία όπλα και πυρομαχικά διά του Τουρκικού πλοιαρίου "Ντενίς" στη νήσο μας που αποκαλύφθηκε και ανακοινώθηκε στον Τύπο στις 18 Οκτωβρίου 1959, επιβεβαίωσε μια ακόμη φορά το δίκαιο των απόψεων και της στάσης μας όσον αφορά τις υστερόβουλες και καταχθόνιες διαμελιστικές επιδιώξεις των Τούρκων που εμπλέκονται από ιμπεριαλιστικούς κύκλους και της στάσης που πρέπει να τηρηθεί έναντι τους από μερους της Ελληνικής Κυπριακής πλευράς.

"Η Μακαριότητα σας, η οποία εκ των υστέρων και μόνο μετά τη δημόσια αποκάλυψη της υπόθεσης "Ντενίς" ανακοινώθηκε προς το λαό, γνώριζε και προηγουμένως απόπειρες Τούρκων για εισαγωγή όπλων στην Κύπρο, είχε πρόσθετους και μάλιστα συγκεκριμένους λόγους να είναι επιφυλακτική έναντι των τουρκικών παράλογων απαιτήσεων και των Βρετανικών ραδιουργιών.

"Αλλά και ενώπιον της σοβαρής κατάστασης, η οποία δημιουργήθηκε από την υπόθεση "Ντενίς" η Μακαριότητά σας ασυνεπής προς τη διακήρυξη της και

την αρχή ότι "μόνο ο κυρίαρχος λαός έχει το δικαίωμα να ρυθμίσει τα της τύχης του", περιορίστηκε να συσχεφθεί προς λήψη αποφάσεων μόνον με τον βοηθό Κυβερνήτη, το δρ Κουτσιούκ, των υπουργών που διορίστηκαν από Αυτήν και τη Δικούσαν Επιτροπή του Κόμματος της Μακαριότητάς σας, τα μέλη της οποίας ως κράτος σε κράτος συμπαραεύονται και συναποφασίζουν με τα μέλη του υπουργικού Συμβουλίου υπό την προεδρία σας.

Ενόψει της σοβαρότατης κατάστασης που δημιουργήθηκε για τον Ελληνικό Κυπριακό λαό, και τον τρομακτικό κίνδυνο, ο οποίος επικρέμαται επί των κεφαλών των Ελλήνων Κυπρίων από τις αλλεπάλληλες εισαγωγές όπλων από τους Τούρκους, προβάλλουν τα ερωτήματα ως προς την τύχην της Συμφωνίας Ζυρίχης-Λονδίνου και ως προς το κατά πόσον η απόφαση για προσωρινή αναστολή των εργασιών της Συνταγματικής Επιτροπής, αποβλέπει στο να εξυπηρετήσει τα συμφέροντα του Κυπριακού λαού ή τείνει απλώς να καθησυχάσει προς το παρόν την κοινή γνώμη που έχει αναστατώθει από την απαράδεκτη στάση που τηρήθηκε σήμερα έναντι των τουρκοβρετανικών επιδιώξεων.

"Μακαριώτατε,

"Δεν συνηθίζομεν να κάμνουμε άγωνα κριτική. Πιστεύομε στον εποικοδομητικό και δημιουργικό έλεγχο. Αδίστακτα φρονούμε ότι οι λόγοι οι οποίοι οδήγησαν στη σημερινή κατάσταση μπορούν και επιβάλλεται να αρθούν αμέσως και αυτό εξαρτάται από τη διάθεση της Μακαριότητος σας.

"Οι προτάσεις μας είναι απλές, σαφείς και συγκεκριμένες. Επιβάλλεται:

(α). Να συσταθεί ένα πραγματικά ενιαίο και αντιπροσωπευτικό ολιγομελές Σώμα από όλα τα υφιστάμενα πολιτικά κόμματα, οργανώσεις και προσωπικότητες της νήσου, του οποίου οι αποφάσεις θα είναι σεβαστές και θα τηρούνται πιστά. Ενώπιον του σώματος αυτού θα τίθενται όλα ανεξαιρέτα τα εκκρεμή ζητήματα προς μελέτη και λήψη αποφάσεων πριν από οποιαδήποτε υποβολή τους στις διάφορες

επιτροπές. Να εξασφαλισθεί ώστε τόσο ο καταρτισμός όσο και η λειτουργία του εν λόγω σώματος να διέπονται από γνήσιες δημοκρατικές αρχές, ο δε λαός να διαφωτίζεται πλήρως για τις εργασίες του. Η δήλωση της Μακαριότητας σας ότι μόνο ο κυρίαρχος λαός έχει το δικαίωμα να ρυθμίζει μόνο τα της τύχης του, είναι καιρός να γίνει πραγματικότητα.

(β). Να ληφθούν στο μεταξύ αμέσως έντονα οριστικά μέτρα για να παραδοθούν όλα τα κατεχόμενα παράνομα όπλα και πυρομαχικά, να αποπλισθούν οι ένοπλες συμμορίες και ομάδες, να υπάρξει δε αυστηρή και παραδειγματική ποινική δίωξη εναντίον όσων οπλοφορούν και εναντίον όσων ασκούν οποιοδήποτε είδος πολιτικού εκβιασμού και τρομοκρατίας.

(γ). Να ανασταλεί κάθε ενέργεια για εκλογή Προέδρου και Αντιπροέδρου της Δημοκρατίας.

(δ). Να καταδικασθεί από τη Μακαριότητα σας και να ζητηθεί όπως ακυρωθεί αμέσως ο αντικανονικός και μεροληπτικός σε βάρος των συμφερόντων των Ελλήνων δημοτών περί τουρκικών δημοτικών επιτροπών, Νόμος 33 του 1959.

(ε). Η εκκλησία να αρθεί υπεράνω κάθε κομματικής δραστηριότητας. Να πατήσει οιαδήποτε εύνοια ή υποστήριξη, έμμεση ή άμεση, προς ορισμένο Κόμμα ή κόμματα, οργανώσεις ή έντυπα ή πρόσωπα από μέρους της εκκλησίας.

(στ). Να αποκατασταθούν πλήρως τα δικαιώματα του ανθρώπου και του πολίτη. Η ελεύθερη πολιτική δράση των Κομμάτων και Οργανώσεων, ως και η ελευθερία του τύπου και του λόγου, να αποκατασταθούν και περιφρουρηθούν.

"Μακαριώτατε,

"Θέλουμε να πιστεύουμε ότι στις ανωτέρω παρατηρήσεις και εισηγήσεις μας θα δοθεί η δέουσα σοβαρότητα και θα θελήσετε, ώστε να εγκαινιασθεί στο εξής η πολιτική της ισοπολιτείας, η πολιτική της πραγματικής δημοκρατίας, η πολιτική η οποία ενώνει ολόκληρο το λαό στον αγώνα για την ολοκλήρωση μιας ελεύθερης, δημοκρατικής και ειρηνικής Κύπρου.

Διατελούμε με τον προσήκοντα σεβασμό,
Δήμαρχος Λευκωσίας Θ. Δέρβης,
Δήμαρχος Λεμεσού Κ. Παρτασίδης
Δήμαρχος Αμμοχώστου Α. Πούργιους,
Δήμαρχος Λάρνακας Γ. Χριστοδουλίδης,
Δήμαρχος Πάφου Ι.Ιακωβίδης,
Δήμαρχος Κερύνειας Χ. Δημητριάδης